

Kabinet en Tweede Kamer, zeg alsnog nee tegen het Pensioenakkoord

Het Pensioenakkoord gaat de komende jaren voor te veel ellende zorgen. Tijd voor kabinet en Tweede Kamer om 'de nieuwe bestuurscultuur' meteen in de praktijk te brengen en dit rammelende polderplan de nek om te draaien, schrijven **Joris Heijn** en **Jeroen van Wensen**.

Vrijwel iedereen ziet dat het pensioenstelsel op zijn laatste benen loopt. Werknemers en werkgevers betalen steeds meer premie en veel gepensioneerden zitten al jaren op de nullijn. Met begrijpelijke onvrede tot gevolg. De opluchting was dan ook groot toen minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Wouter Koolmees (D66) na vele jaren soebatten tot een akkoord was gekomen met vakbonden en werkgevers om het stelsel te hervormen. Er waren weinig dissidente stemmen te horen, want het klonk mooi.

De praktische gevolgen zijn voor miljoenen Nederlanders

Maar inmiddels begint het Pensioenakkoord steeds meer te lijken op dat andere in de achterkamertjes bekokstoofde plan: het Van Gas Los maken van alle huizen, uiterlijk 2050. Het mag in de Haagse polder nog zo mooi klinken – Het klimaat redden! De pensioenen redden! – maar de praktische gevolgen zijn voor miljoenen Nederlanders. Het gaat om hun huis, om hun pensioen.

Met het recente **wetsvoorstel Toekomst pensioenen**, dat een uitwerking is van het Pensioenakkoord, gaat het hele stelsel van oudedagsvoorzieningen op de schop. De grootste verandering is dat de meest voorkomende pensioenregeling, de middelloonregeling, verdwijnt. Deze wordt ingeruild voor een minder zekere regeling, waarbij het pensioen meeschommelt met de financiële markten.

Dat is in principe een goede stap, want het bieden van een zeker pensioen blijkt al jaren onhaalbaar en onbetaalbaar. Maar 'Het Nieuwe Pensioencontract', zoals de belangrijkste nieuwe regeling gaat heten, is te

veel een kind van de polder, waarin de vakbond nog geen afscheid heeft willen nemen van de eigen macht.

Dat vertaalt zich in een pensioenregeling die is volgehangen met ondoorgroondelijke solidariteitsregelingen, schijnzekerheden en vooral de mogelijkheid om, net als nu, vermogen te herverdelen tussen generaties. Jammer, want er zijn andere pensioenregelingen voorhanden die veel praktischer en helderder zijn voor de werknemer en gepensioneerden (om wie het uiteindelijk draait). De Tweede Kamer zou hier moeten ingrijpen en de vakbonden terug in hun hok moeten stoppen.

Maar het allergrootste risico zit in de herverdeling van het pensioenvermogen van de pensioenfondsen, dat afgelopen maand uitkwam op 1.676 miljard euro. Dat vermogen, dat uiteindelijk van werknemers en gepensioneerden is, moet worden opgedeeld in miljoenen individuele potjes. ‘Invaren’ heet dat proces en het houdt deskundigen uit de slaap.

‘Dit gaat natuurlijk nooit vliegen’

Een euro meer voor de een, betekent een euro minder voor de ander. Zaak dus om die verdeling helder en transparant en met voldoende bezwaarmogelijkheden te laten verlopen. Maar wie het wetsvoorstel leest, ziet het tegenovergestelde. Sociale partners gaan de verdeling bedisselen, en het gebruikelijke bezwaarrecht van werkenden en gepensioneerden wordt buiten werking gesteld. Bovendien blijkt dat experts nog geen idee hebben hoe je deze immense herverdelingsoperatie – nogmaals: er staat 1.676 miljard euro op het spel – precies moet aanpakken. En wat dus eerlijk is.

Net als bij Van Gas Los zijn de praktische problemen al van mijlen afstand zichtbaar. ‘Dit gaat natuurlijk nooit vliegen,’ zeggen deskundigen tegen *EW* over het wetsvoorstel. ‘Het is een lijdensweg vol met generatieconflicten.’ Intrekken en met een meer realistisch, bescheidener plan terugkomen. Dat zou de Tweede Kamer tegen Koolmees of zijn opvolger moeten zeggen.

Elsevier Weekblad 11 mei 2021